

נראדה אור

פרשת אמור - ל"ג בעומר תשפ"א
גליון סד שנה ב
באר רבדיק מלעכוויטש קידינו

בשערי אור

האמת, שלא עלה על דעתנו בתחלה לייחד בכתובים בגליונו על אודות שבת התועודות שזוכים קהל עדתנו בארה"ק להשתתף תחת דגלו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בשבת זו, מפאת שחלק נכבד מקוראי גליון זה - אנ"ש אשר מעבר לים, הרי לא יזכו להשתתף עמנו בשבת זו, אמנם לאחמ"כ עלה במחשבה שמות השבת הרי אינה מיני המאכלים או הדרשות הנפלאות שנוכח לשמוע, כי מהותה היא התקשרות והתאחדות נשמותינו בצוותא חדא, וגם כי תעבור במים עמך אני, ע"כ נבוא בכתובים לכבוד התכנסות אנ"ש בשבת זו.

בעידן רעוא דרעוין בשב"ק אחו"ק שעלע"ט הגיע להסוּפּף בצל הקודש הגה"ח ר' מנחם רוטה שליט"א, שלאחר עריכת השולחן הטהור היה נסער ונרגש מלראות את עדתנו הקדושה כשהיא עולה ופורחת, ויותר מכל הביע התפעלותו על דברות הקודש המאירים והברורים בעומק נועם העבודה - דיבורים שדורנו אינו מורגל בכגון דא.

הגר"מ שליט"א - המוכר בהגדרותיו הקולעות, שח לאחר מכן בהתפעמות, כי מעשה היה אחר תמוט העולם בעת מלחמת העולם הראשונה, כשחזרו כל הפליטים הבורחים מאימת המלחמה למכונם, הלך אחד - עיתונאי במקצועו וסקר את חצרות הקודש ששבו על מקומם מפני המלחמה, האיש הגיע לעיר בעלזא, היה זה בעת נשיאותו ברמה של הרה"ק ר' יששכר דב ז"ע, ישב שם שבועות אחדים ולאחמ"כ בקש להכנס אל הק"פ ולשאול מספר שאלות.

כידוע, אצל הרה"ק מבעלזא שרר פחד גדול, ע"כ כשנכנס נאלם דום למשך מספר דקות מרוב חרדת הקודש, לאחמ"כ התעשת ואזר עוז ושאל את הרה"ק שאלה אחר: מדוע בגדיהם של המסתופפים בצל הקודש כה מרופטים? וכי אין מי שיביא להם כסף בכדי לקנות בגדים נאים?! כן שאל העיתונאי את הרה"ק מבעלזא, הרה"ק הרים את עיניו הבורעות והשיב בשאלה, 'מה הדבר האהוב עליך ביותר?' כשענה מה שענה המשיך הרה"ק ואמר 'זה מה שהם אוהבים!...'

כשכתב העיתונאי את דבריו של הרבי ע"ג העיתון הוסיף וכתב, 'למרות שכעת אינני מבין את תשובות של הרבי, ע"כ מסופקני אם אתם - קוראי הנאמנים יבינו את דברי קודשו, מ"מ מביא אותו אני לפניכם הקוראים, כי מעיד אני בעצמי כי כשהייתי בקודש פנימה וראיתי למול עיני את המראה הגדול הזה, הנבני מצוין מה כוונתו...'

הפטיר ר' מנחם ואמר, אם משהו שאינו מסתובב פה יבין את עומק דברי קדשו הבהירים של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - מסופקני, אבל כאן, כן מסתובבים אברכים שיכולים להשיג את הדברים! - סיי"ר מנחם בהתרגשות.

אכן, אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו להמנות על עדת סגולה ומתחממים אנו לאורו המאיר של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, הסולל לנו מסילה בהירה בדרך עקלתון בדור אפל וחשוך זה - ימי עקבתא דמשיחא, אך בשביל לזכות להיות כלים מוכנים לקבל, עלינו לאזור חיל ולהתחזק בתביעותי הבסיסיות של מרן אדמו"ר שליט"א במסילות הלשיג בדרך חב"ד רבוקה.

עתידי הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן וכל אחד מראה באצבע זה ה' קיונו לו, פירוש הצדיקים כי כל צדיק וצדיק הרי דבוק בעבודת האלקים בדרו, וכל אחד מהצדיקים בטוח בצדקת דרכו וכי בכך יביא לתיקון השלם, ואכן כשיגיע התיקון השלם יראה כל צדיק שעבודתו הוא הביאה את הגאולה והתיקון, ע"כ יראה הוא באצבע 'נה' זה הדרך אשר אמרנו שיביא התיקון השלם ואכן כך הוא, וכן כל צדיק וצדיק יראה בעיניו את אותו המחזה.

האמת, כל הצדיקים אמת בפייהם, כי כל אחד לפי חלקו ושוש נשמתו עושה את המוטל עליו בעבודתו ית"ש, וכשיהגלה עלינו מלך המשיח תחזינה עינינו בביורו כי כל הנחלים הולכים אל הים והכל חפצים ליראה את שמך.

טייערע ברודער! בשבת זו - שבת רשב"י נתאסף כולנו במחול, כאיש אחד בלב אחד, נודה להשי"ת על שנטע אותנו בהנהגה חבורתא מבני ציון היקרים המסולאים בפז.

לכשתמצי לומר, הנקודה המרכזית שכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מעוררנו תמיד היא נקודת הביטול, נקודת הדביקות למציאות הבורא ית"ש, נקודה זו היא למעלה מכל תכונות נפש, למעלה מכל טעם ודעה, זעקה אחת היא - 'גדוך כל תאוותי רצוני הפשוט והאמיתי הוא לידבק ליצירי ללא שום פניה ועורב זו בעבודתנו, סביב נקודה זאת נתאחד כולנו יחד, נאחו בה ולא נרפה עד אשר נבוא אל המנוחה ואל המחלה בגליו כבוד מלכותו ית"ש בעגלא דידן.

זמנה והכנה לאור השבת והמועדים

ידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה הם מועדי, ששת ימים תיעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קודש וגו' (כג, א-כ).

וברש"י מה ענין שבת אצל מועדות, ללמדך שכל המחלל את המועדות מעלין עליו כאילו חילל את השבתות, וכל המקיים את המועדות מעלין עליו כאילו קיים את השבתות.

יש לבאר בשלמא כל המחלל את המועדות מעלין עליו כאילו חילל את השבתות, היינו אף שלא חילל שבת מעלין עליו כאילו חיללה כיון שמחלל המועדות, אבל מהו המקיים את המועדות מעלין עליו כאילו קיים את השבתות, כי הלא אם שומר ומקיים השבתות אינו צריך לכך שמעלין עליו כאילו קיימם, ואם אינו מקיים השבתות ח"ו, מדוע יהא נחשב לו שקיימם מחמת שמקיים המועדות.

יש לבאר ענין קדושת שבת וקדושת יו"ט, כי הי"ט נקרא בכתוב **מקרא קודש**, כיון שקדושת הי"ט נמשך על ידי שבי"ד מקדשים החודש וקוראים וממשיכים קדושתו מלעילא, כדאיתא בגמ' (ברכות מט.) מקדש ישראל והזמנים **ישראל דקדשינהו לזמנים**, היינו שנמשך קדושתו על ידי פעולת התחנות, אבל השבת קביעא וקיימא ונמשך קדושתה שלא על ידי עבודת האדם, וכמאמר רז"ל (שבת טו.) **מתנה טובה** יש לי בבית גזי ושבת שמה, שהוא מתנה מהשם יתברך לאיש יהודי להאיר נפשו בכל מצב שהוא.

והוא על דרך משל לשרי המלך ועבדיו הנמצאים בהיכל המלך, אשר הם מכירים בגדולת המלך והדר כבודו ובטלים למלך בכל מציאותם, ופעמים שמזמן המלך **לאדם פשוט לבקר בהיכלו**, וכיון שבא בהיכל המלך ורואה תפארת יקר המלכות ורוב גדולת המלך נתבטל מיד למלך בביטול ודבקות גמורה, אמנם פעמים מודיע המלך לאחד מאנשי המדינה **שברצונו לבוא לבקר בביתו**, ואזי צריך נקודת ולצחצח ביתו מכל מיני טינוף, ולקנות כלים נאים ומלבושי כבוד כראוי לקבל בהם פני המלך, ולערוך סעודה מסעמים ומענדים לכבוד המלך, ובאם יעסוק רק בהכנת מלבושי וסעודת מלכים אבל ביתו יותר כאשר הוא ללא נקיין וצחצוח, **לא יוכל המלך לבוא בביתו** אשר אינו כראוי לכבוד המלך.

וכן הוא ענין שבת ויום טוב, שהשבת היא יומא דנשמתא בו **מכניס השם יתברך כל איש יהודי לבית גזיו** - מתנה טובה יש לי בבית גזי, ומאיר נשמתו באור פני מלך, ואף ללא הכנה מצידו זוכה לראות ולהכיר בגודל כבוד מלכות ה', כי קדושתה קביעא וקיימא והאיר נפש היהודי אף אם אינו ראוי, אבל היום טוב הוא מקרא קודש, שעל ידי שמקדש האדם עצמו ומטהר מחו ולבו להיות ראויים לשכון בהם כבודו יתברך, **קורא הוא אל הקדושה** ויכול המלך לשכון בקרבו, אבל אם יעסוק רק בהכנת המלבושים וצרכי הסעודה לחג ולא יכין בנפשו מקום ראוי למלך, לא יוכל המלך לבקר בביתו ולא יקבל בנפשו קדושת היום טוב.

ולכן יש הפרש בין שבת ויום טוב לגבי רושם הקדושה הנשאר אחר כך, כי השבת אשר היא קביעא וקיימא אף ללא הכנת האדם, לא תשאיר קדושתה כמעט רושם בלב האדם, כי לא היתה נפשו ראויה לשכון בה אור השבת, כאדם הבא בהיכל המלך כאשר הוא ללא שיתקן עצמו מקודם כראוי לכבוד המלך, אשר בצאתו מיום טוב לאשר היה מקודם **ללא היכר ורושם מהיותו בבית המלך**, אבל יום טוב אשר נשפע קדושתה בנפש האדם כפי הכנתו מקודם, תעמוד רושם הקדושה בקרבו אף אחר עבור היום טוב, כי הכין בנפשו מקום ראוי לשכון בו אור היום טוב, כאדם המכין ומתקן ביתו לקבל בו פני המלך, אשר אף אחר שיצא המלך מביתו **נשאר רושם המלך בביתו**, כי על ידי הכנתו נעשה ביתו כהיכל המלך ממש.

ולכן איתא בזה"ק (ח"ב פס): **במועדים צריך האדם לשמח את העניים, ואם שמח לבדו בלא לשמח אחרים נאמר עליו (מלאכי ב, ג.) וזוית' פרש על פניכם פרש חגיכם**, אבל בשבת אף אם שמח לבדו אין נענש על כך, פרש חגיכם קאמר ולא פרש שבתכם, כי כל ענין היום טוב הוא מה שמתאחד האדם בקדושת היום עד שאף בעבור היום נשאר רושם הקדושה בקרבו, וזה נפעל בנפש היהודי על ידי **שמבטל רצונו ומקשר עצמו עם כל ישראל**, ובלא שיתן דעתו לשמח אחרים לא תהא נפשו ראויה לקבל קדושת היום, וכן מטעם זה נוהג אסרו חג דוקא אחר היום טוב ולא אחר השבת, כי ביום טוב עיקר העבודה לקשר הארת החג בקרבו **אסרו חג בעבותים**, בכדי להשאיר בו רושם קדושת החג לאורך ימים.

אמנם אף שקדושת השבת קביעא וקיימא ללא הכנת האדם, אמר כאן הכתוב וביום השביעי שבת שבתון **מקרא קודש**, כלומר שקרא האדם לקדושה על ידי עבודתו, כי משתי סיבות ראוי לאדם להכין עצמו אף לקדושת השבת, ראשית כי אף שהשבת היא כאדם הנכנס בהיכל המלך באיזה מצב שהוא, מכל מקום ודאי **בושה וחופה** היא לבוא אל שער המלך בלבושים צואים ומטונפים, ולכן יש לאדם לטהר נפשו קודם השבת, למען לא יבוש בבואו בהיכלא דמלכא ביום השבת.

ועוד זאת אשר על ידי שמכין עצמו לזכך נפשו ולטהר לבבו מכל רע קודם השבת, למען יוכל לבוא אל המלך כדת, אזי בבואו בבית המלך מתאחד בכל מציאותו עם המלך באחדות גמורה, עד אשר אף בצאתו מבית המלך נותר **בקרבו מלאיות המלך**, ונשאר בו רושם והיכר מהיותו בהיכל המלך, ונמצא שאף כי קדושת השבת נשפע מלעילא, על ידי שמכין האדם עצמו מקודם **ישראל רושם הקדושה בקרבו** אף אחר השבת כענין קדושת יום טוב.

וכפי ששייך ענין שבת ויום טוב בבחי' שנה כן שייך בבחי' נפש, כי פעמים גומר האדם בדעתו לקבל עליו עול מלכות שמים, לעזוב מעתה הובלי עוה"ז וכל חשבונות הרבים ולהכניס כל מציאותו בעבודת יוצרו, ואזי מאיר לו השם יתברך אור מופלא מלעילא **אף שלא לפי ערכו ודרגתו**, וכדאיתא בירוקח אין תוקף כחסידות בתחלתה, והארה זו היא בחי' שבת שמאירה לאדם שלא על ידי עבודתו, רק מכח מחשבתו הטובה, וכיון שלא עמל האדם להכין בנפשו כלי ראוי להארה זו אינה מתקיימת אצלו, ואחר זמן נוטל ממנו השם יתברך ההארה הנצרך לייגע עצמו בכדי להאיר נפשו מכח עבודתו, וההארה הבאה על ידי גייעת האדם בתורה פכה ובתיקון המדות הוא בחי' יו"ט, ומחמת נפשו בבואה על ידי הכנת האדם לפי ערך עבודתו ועומדת היא בנפשו לאורך ימים.

המשך בעמוד ד <<<

[עמודי אור]

הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע

י"ט אייר תקע"ה

מבעלה הקדוש גט פיטורין, אולם הרעיה הצדקת שהכירה במעלתו הרמה של האיש עמו זכתה להינשא סיבה לדרישתו של אביה, ברוב כעסו של האב זרקם מביתו והפסיק לפרנסם.

ימים קשים החלו עוברים על בית קדוש זה, כשמחיי רווחה עברו לחיי עוני ודוחק איומים ונוראים, כשלא היה להם לאכול פשוטו כמשמעו, רעייתו הצדקת ניסתה לשלוח את ידה בכל משלח יד מודמן ובלבד שבעלה הקדוש יוכל לשקוד על התורה ועל העבודה כאוות נפשו הטהורה, אך בפרוטות המועטות שהשתכרה הספיקה בקושי להביא הביתה כדי מחייתם, פעם עברו עליה כמה ימים ולא מצאה שום מלאכה להשתכר בה, כך עברו עליהם שלשה ימים ללא שנכנס שום דבר מאכל לפיהם, עד שאזרה האשה כח והלכה לנחתום ובקשה ממנו שימכור לה בהקפה מעט לחם להשיב את נפשה ונפש בעלה הקדוש, אבל הנחתום סרב באומרו שכבר חייבת לו סכום רב ואיננו יכול עוד, פנתה האשה בפחי נפש ללכת לביתה הריק, ויהי כאשר הפנתה שכמה ניחם הנחתום ואמר לה שמוכן לתת לה לחם אם תוותר לו על חלקה בעולם הבא, מבוכה עלתה לבח האשה, וכי תוותר על כל חיי הנצח בשביל מעט לחם?! אבל התעשתה ואמרה לעצמה, יעבור עלי מה ולבעלי הקדוש יהיה אוכל להשיב נפשו, ותאמר לנחתום שיתן לה גם בגינה ומוותרת לו על חלקה בעוה"ב, הנחתום הביא לה בספ"י חתיכת בגינה המספיקה לכמה סועדים גם כיכר לחם גדולה, בשביל תשלום שכנה...

ותלך האשה לביהמ"ד ותנח את הלחם והגבינה על השולחן סמוך למקום לימודו, ונשארה לעמוד במקום בשונה מהרגלה בימים ימימה להניח את הסעודה וללכת, וישאל בעלה הק' מה רצונה ותשא קולה בככי ותאמר, אתה ידעת כי כל עמלי ועיני הוא כדי לזכות נפשי להיות מבני עוה"ב ועתה גם את חלקי בעוה"ב מכרתי ותספר לה את כל אשר קרה, וישב לה רבינו הק' בדברי נוחם כי רגע טרם בואה אחותו בולמוס והיה ממש במצב של פיקוח נפש, ולולי בואה עם הלחם היה מסתלק מן העולם, במעשה זה הצילה נפש אחת מישראל וקימה עולם מלא ע"כ יש לה שוב חלק בעוה"ב.

הרימותי בחור מעם

כך, סבלו מחרפת רעב איומה משך כמה שנים, עד שריחמו עליו מן השמים וינחם חותנו על אשר עשה, ויכניסו שוב לביתו ואחר כמה זמן נתגלה גדולתו, כי לא היה אוכל בשר כלל ואפילו בשבת וי"ט באומרו שהשו"ב דמתא נפסל מעבודתו ואינו ראוי לאכול משחיטתו, ואחר זמן נתגלה צדקתו באופן פלאי ואכן נתגלה לעין כל שהשו"ב איננו ירא שמים ואכמ"ל, בני העיר בראותם זאת, הבינו כי איש קדוש שוכן בתוכם והתחילו לבא אליו איש איש עם מרת נפשו, גם מכל הערים סביבתם באו עד שנתפרסם שמו בכל אתר ואחר, והחלו לנהור אליו הגונים וביניהם צדיקים וקדושים, מן הראוי לצטט מספר מילים ממכתבו המפורסם של הגה"ק בעל 'מראה יחזקאל' שכתב לאחד על אודות רבינו והליכותיו בקדוש.

וה' כל מבקש ד' איש נפשו איותה באמת ובתמים לעבוד עבודת הקדוש לפחד אל ד' ואל טובו לדעת המעשה אשר ייטב בעיניו ובה לחצרות קדשו... ובמשך זמן יותי אצלו היו שם כמה רבנים וגדולי ארץ קצתם אני מכיר. הרב הישיש הגאון אבד"ק האלישיטץ, והגאבד"ק לאנצוט והרה"ק אבד"ק דוקלא... והרב האלקי הג' מו"ה קלמיש לצנז'ער זולת האל כמה ומה גוים פונים וחסובים שכולם באו מארץ מרחק לשם ד' כולם אנשים גבורי כח עושי דברו עומדים לפניו באימה ויראה!...

רבינו לא שקט על שמריו, וכשנתן לו השי"ת כח ההשפעה על עם בני" עוררם לתשובה ותיקון המעשים, וכשבאו אליו בבקשת ישועות ורפואות צוה לכל אחד ואחד כפי ערכו את אשר יתן ויוסיף בעבודת האלקים, גם תיקן תפלות גדולות בענייני צניעות וקדושת כרם בית ישראל, וכן בכל ענייני הדת והכשרות בערים אשר סרו למשמעתו, דוגמא לכך מסופר כי פקידי מלכות פולין באו לרימנוב להכשיר מחסן גדול עבור אוכל אנשי הצבא, לאחר הבדיקות שערכו בין בתי העיר נמצא מתאים לצרכיהם ביהמ"ד דמתא, ויגמרו ביניהם כי עד יום קצוב צריכים היהודים לצאת מן בית המדרש, כדרכם של יהודים

יום כיפור תקפ"ה בבית מדרשו של המגיד הק' מקאז'ניץ דממה, המגיד הקדוש אשר גופו איננה מסוגלת עוד להחזיק את האש המפעמת בה, בכוחותיו האחרונים נכנס הוא לבית מדרשו ופוחת באמירת כל נדרי, בהגיע לפסוק 'ונסלח לכל עדת בני ישראל' עמד הקדוש בשתיקה מספר רגעים ופתח וטען לפני צור כל העולמים, 'רבש"ע, אולי תאמר כי מסבת חסרון הצדיקים עלי תבל תמנע מלומר סלחתי כדבריך, הלא יש לך ברימנוב את ר' מענדעלע מפרסיטיק אשר יעמוד כנגד כל צדיקי הדור!'

שם הו"ה **כביכול** און א מענטעלע - כך התבטא עליו תלמידו הגדול הרה"ק מראפשיץ, 'רבינו היה כביכול שם הו"ה בלבוש בשר ודם כאדם המעוטף במעיל, איש אלקים קדוש הוא, אשר עבד את בוראו מנעוריו במסירות נפש עצומה עד כלות הכוחות ממש, ועלה ונתעלה עד שנעשה לאחד מגדולי הגדולים, אשר צדיקי פולין וגאליציא ראו בו כממלא מקומו של הרה"ק הרבי ר' אלימלך, שנשלח ע"י המגיד הק' להנחיל ולהוריש את אור החסידות בפולין.

וראה מה שכתב בספ"ה 'דברי יחזקאל' להרה"ק **משינאווא:** (פר' מדבר) 'מיום גלות ישראל העמיד כל הקב"ה בכל דור צדיקי הדור... וכן קרוב לדורנו זרח אור המאיר לכל העולם, הבעש"ט הק' ותלמידיו הק', הר"ר בער זלה"ה ותלמידו הר"ר אלימלך, ותלמידו הר"ר מנחם מענדל זלה"ה מרומנוב ותלמידיו הק' עד דורנו זה...'

יהא זה איפוא מן הראוי לפסוע מעט במשעלותיו של האי קדוש, להתבונן באורחות חייו ולשאוף מעט אור פסגות בדביקות ד' ובעבודתו, חלק גדול מהכתוב כאן נלקח מתוך הספר 'טרטת מנחם' שהוציא הרב צבי הירש מיכלזאהן מווראן והציטוטים שהובאו הינם מספרו זה.

ייצא חוטר מגזע

שנת לידתו המדויקת לא נודע לנו, רק זאת נדע כי היה בן היה לאביו 'הרב הגדול ר' יוסף חריף' שאיתן מושבו בעיר ניישטאט אשר בפולין, נו"נ לצדיקי עולם רבותני הטי"ז והמגלה עמוקות, בצעירותו למד רבינו במספר ישיבות מובהרות שבאותם הימים, ואח"כ בא לשאוב מים חיים ונוזלים מן לבנון בישיבת זקיני הגה"ק רשכבה"ג הרבי ר' שמעלקא אבד"ק ניקלשבורג, ואת מורו ורבו זה חשב לרבו מובהק ותמיד תלתלו בפיו, הוא הרווהו נמשך בית תלמוד ומנחל עדניו השקהו ויעש פרי למכביר, גם שרשי החסידות שקיבל רבו מרבו הרבי ר' דוב בער ממעורטש - המגיד הגדול זצ"ל נקלטו עמוק עמוק בלבבו, ישיבת זקיני הגה"ק הר"ר שמעלקא היתה פלג אלקים, ממנה שאבו רוח הקודש בתורה ובחסידות, גם רביה"ק החוזה מלובלין והמגיד מקאז'ניטץ זצלה"ה, ושמה התרועע רבינו מהרה"מ עמהם וכתת עמהם ברית עולם.

נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ד'

כבר בצעירותו היה רבינו מתמיד עצום, שעות ע"ג שעות השתעשע בגייעת התורה הק' ובפרט בלימוד ספר הר"ף, וכבר היה שבוך לימודו נתקשה מאד בהבנת דברי הר"ף הק', לאחר שעות רבות של גייעה פרץ לבבני מר בהתחננו לבוכ"ע שיאיר עינו במאור תורתו ומתוך בכיו נפלה עליו שינה, ויחלום והנה הר"ף מתגלה אליו ואומר לו שהרטיב את כל הקאפטין שלו מדמעותי ומה רוצה הוא ממנו, ענה רבינו הר"ף שרוצה הוא לעובדו ית"ב באמת, אמר לו הר"ף - סע לליזענסק ושם תמצא את מבוקשך.

נסע רבינו בדרך העולה לז'ענסק להסתופף בצילו של הרה"ק הר"ף, בהיותו סמוך ממש לעיר לז'ענסק במלון אשר לן בה בלילה קפץ עליו רגוזה של ניסיון גדול וקשה, וברצונו לימלט הימנו רצה מבית האכסניה כשהוא יחף וללא מלבוש לעורו כמעט, כך הגיע לז'ענסק העיר באמצע הלילה, באחד הבתים הביאו לו מלבוש לעורו ויבוא לבית הר"ף כשחושך על הארץ וכל העם שוכבים על מיטתם, אבל הר"ף עמד מוכן ומוזמן - כמו ציפה לו וכשנכנס לבית הקדוש, קם הר"ף מלא קומתו ויאמר 'ברוך הוא יוסף הצדיק', ומני אז היה לאחד מגדולי וחשובי תלמידי הרה"ק מליזענסק זי"ע.

פריסטיק - עיירת מגורי חותן רבינו, זכתה וקבע בה רבינו משך עשרות בשנים את מקום מגוריו, אולם זו לא הראתה לו בתחילה פנים מסבירות, חותנו של רבינו שלא הסכים בדרכי הצדיק, ומני אז היה לאחד מגדולי וחשובי תלמידי הרה"ק מליזענסק זי"ע, צווה על בתו לתבוע ובראותו שלא ירא לפרנסת ב"ב, צווה על בתו לתבוע

הסחופים בגולה ניסו להפעיל קשרים בבית המלוכה, אף שלמונים הועברו מהכא להתם אך ללא הועיל, כמוכן שהחלה בהלה גדולה בעיר ויבואו ראשי הקהל אל רבינו בבקשת תשועה.

בעת ישיבתם אצל רבינו נענה אחד מהם כי שביב אחד של תקווה יש שהרי רעפי גג בית המדרש שבורים ומים דולפים דרכה פנימה, שמא כשיראו הפקידים שתבואתם נהרסת יניחו ידם מבית מקדש מעט, כשמוע זאת רבינו אמר א"כ יש להצדיק עלינו את הדין שנהפך לאוצר הצבא - כשנוהגים בבית המדרש בזלזול, אם יתקנו בני העיר את גג בית מחמדם לא יבוא צר ואויב בשערי ההיכל, הקהל לא יאחרו מלקיים דברי רבינו ואכן זמן לא כביר עבר ושמעו כי בית גדול בעיר 'דוקלא' הסמוכה נלקח לשימוש הצבא וברימנוב היתה הרווחה.

{ שביבי אור }

כך סיבבו משמים שנתכנס יחד בל"ג בעומר ובשבת שאחריה, והרי אין דבר בעולם הקורה סתם כך, ודאי ניתן למצוא קשר ושייכות בין הילולא דרשב"י לכינוס המיוחד לו זוכים אנחנו.

מנהג ישראל להדליק בל"ג בעומר מדורת אש לכבוד רשב"י, משמעות הענין - מבארים הספ"ה ומבאר תמיד אדמו"ר שליט"א מדורת האש מסמלת את **רשפי אש שלהבת** -היא של אהבת השם שיתברך הפוקרת בפנימיות לב היהודי, אש זו שלפעמים מכוסה מאין רואים - אפילו מהאדם עצמו, מתגלית במלוא עוזה בכח הרשב"י שהסיר את הלבושים החיצוניים וגילה את המציאות הפנימית - האמיתית בלבו של כל אחד מישראל.

אכן - ביום ל"ג בעומר מבעירים אש גדולה, ומה בשאר ימות השנה - הלא ודאי כי רשב"י לא בקש לגלות את להבת האש ליום ל"ג בעומר בלבד, אלא שאחר שנודע לנו על אותה אש על ידי הלהבה הפורצת ביום זה, ננסה אף **לאחר זמן להעלות את הלב בלבנו** - בשבתות בימים טובים, ואף בכל תפלה פשוטה של אמצע השבוע.

וכי לא כך הוא גם בחבורתנו, **אש תמיד מבעיר אדמו"ר שליט"א** - אש אהבה ותשוקה להשם שיתברך, אש פנימית של דרישה בלתי פוסקת לחיים נעלים יותר, אך בפירוש - חיי המעשה דורשים את שלהם, ולא תמיד נותנים אנו מחשבה ולב לשלהבת האש.

אך כאשר באים עלינו בחסד ה' ימים שכאלו - **ימי התעלות והתרוממות בלב אחד**, או אז פורצת להבת האש במלוא עוזה - להבה ענקית - תשוקה עצומה להתעלות יחד מעל הכל לחיים נעלים - נקיים - אמיתיים יותר, ומשפורצת להבת האש ומודיעה לנו על קיומה, נוכל בעז"ה להבעיר אותה שוב ושוב - **כל עת מצוא שנפגש ונתאסף**, נזכור כי בניצוץ קטן ניתן להבעיר שוב אש גדולה...

ועוד קצת על טיבה של האש: עם האש ניתן להשתמש לצורך חימום ואור, וניתן גם להשתמש בכדי לשרוף ולכלות, האש אותה מבעירים בל"ג בעומר עושה בנו את השתי הפעולות כאחד - הניצוץ הפנימי שבנפשות ישראל מתלקח ומאיר בהם **אור של אהבה וקירבה**, וכאשר מתלקח ועולה אור הנשמה **מתכלים ממילא הכחות הרעים** המונעים מאיתנו לפעמים להרגיש קרובים להשם שיתברך. וכך גם בדיוק האש הבוררת במתננו - כמה מתרע אדמו"ר שליט"א על השמירה לה זקוקים אנו מפני זוהמת הרחוב, אך יחד עם זאת שומעים אנו שוב ושוב שהדרך הנכונה לשמר היא דוקא על ידי אור ונעימות בעבודת ה' - **לעבד העכטר** - למעלה מכל מפרע.

כך התבטא הגה"ח ר' שמואל טייכנר לאדמו"ר שליט"א כאשר שמע בזמנו על השבת בה מתעתדים אנו לשבות בסטאלין - **סאיז גוט אז מ'קנייט צוזאמען די מייער** - מי ניתן ונזכה...

הולך ואור

פרקים בנועם העבודה

לבקשת רבים נתמזג מדור הולך ואור – פרקים בעבודת ה' יחד עם המדור 'נקודות אור' – תוכן דב"ק משבת שעברה, ומעתה נתעלה ונתעמק בפרקי עבודת האלקים ע"פ דברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רוחנית, וכך אט אט הופך האדם העובד את בוראו את כל סביבותיו למציאות רוחנית.

אבל באם חלילה לא, באם חלילה אינו עושה די ע"מ לזכך את עצמו, נעשה העוה"ז למקום אשר נחשים ועקרבים יש בו, ומתנהל בכבודת בעבודת השי"ת.

ובדברות הקודש ברעוא דרעוין נתבאר יסוד זה בביאור דברי המשנה באבות:

שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים, יש להבין מדוע נקטה המשנה כל' 'מושב' לצים, היה לה לומר 'הרי הם לצים', אלא דע"י שיושבים ואין עוסקים ברצון ה' ובעשיית מצוותיו, אזי המקום עצמו מתגשם יותר, הרי 'זה' – המקום עצמו נהפך למקום נמוך יותר.

זהו גם הסיבה שמשך כל הדורות חפצו החסידים לשהות בצל הצדיק עוד ועוד, כי הצדיק הופך את מקומו, את בית מדרשו ואף את ביתו ושלחנו למציאות רוחנית, מציאות של עוה"ז המקרבת אותנו לבוראו, וזהו גם הסיבה כי ברכתו ותפילתו של צדיק נענית במהרה מן השמים, כי אנו בתפילתנו יש לנו לזכך את כל מחיצות עוה"ז בכדי שתפילתנו תעלה לפני כסא הכבוד, אבל הצדיק – מקומו הוא לפני כסא הכבוד, כי ההופך מציאות גשמי לרוחנית – אין לך עלייה גדולה מזו! ע"כ לא שייך אצלו מחיצה גשמית כלל וכלל.

בימי ספירת העומר מתגלה לנו אורה של עבודה זו, והוא הבחינה השלישית בבריאה – בחינת שנה, ועורר ע"ז כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בדברות הקודש ע"פ דברי המדרש המפורסמים 'שבע שבתות תמימות – אימית הם תמימות בזמן שישראל עושים רצונו של מקום':

וראי כשארם מקים התורה ומצוותיה נעשה למרום ומזוכך, אך התקשה המדרש אימית 'ה' תמימות כלומר אימית הזמן עצמו נהפך להיות רוחני, אימית זוכה האדם להשפיע גם על סביבותיו. משיב המדרש 'בזמן שישראל עושים רצונו של מקום', לא נכתב בעת שמקיימים התורה, לא נכתב בשעה שעושים מצוות ד', אלא בזמן שישראל עושים רצונו של מקום, כשמתבטלים לגמרי לרצון השי"ת בכל ענין וענין, אזי זוכים והופכים אף את הזמן למציאות רוחנית.

הזמן הוא בריאה ככל הבריאות – אף אותו ניתן לגשם ולהרחיק מהבורא, באם מבלה את ימיו בהבל וריק אזי מגשם הוא את הזמן, גם אם אין לאדם דרך לראות זאת, אבל גילו לנו חז"ל באומרם אם תעזבונו יום – יומים אעזבך, הזמן הוא הנותן כח ואון בעבודה ובאם לוקח האדם את הזמן ומגשמה, הרי לוקח הוא מעצמו את החשק בעבודתו ית"ש.

ימי הספירה – המצוה היחידה שחפץ המצוה שלה (בזמן הזה) הוא הזמן, יש לנו לעמול על הפיכת הזמן לזמן רוחני, ע"י שנשטוק ונתאוה בכל יום שעובר אימית יגיע היום המקווה לעליונים ותחתונים בהגלות נגלות עלינו אורו של מלך מלכי המלכים בקבלת התורה, וסגולה יש להם לימים אלו לרומם ולזכך את הזמן.

קעת נדרש לשאלתך שפתחת בה, מה יופיו ומה טובו של רשב"י שכלל ישראל כה ששים ושמחים לעלות לציונו ברינה. וע"פ דברות הקודש בביאור מעשה דרשב"י במס' שבת יבאר:

כאשר יצאו רשב"י ורבי אלעזר בנו מהמערה חזו אינשי דקא כרבי זורעי, אמרו מניחין היי עולם ועופקין כחיי שעה, כעניי שכלם המזוכך ראו כי משחיתים האנשים את העולם הגשמי כשאין משתמשים בו לעשות רצון קונם וחפין

בדברות הקודש ברעוא דרעוין נתבאר כי תכלית בריאת העולם היא לראות את מציאותו ית"ש בכל בריאה ובריאה, ועלינו לעמול ולהתייגע להשיג זאת, ובל יאמר האדם כי בהיות שאין ברצונו לעמול ולעבוד על כך, הרי שאכן ישתדל בכל שביכולתו לקיים התורה והמצוות, אך לא ייגע עצמו על כך, אם ישיג אלוקתו ית" בעולם – מה טוב, אך גם אם לא – הרי קיים התורה כפי יכולתו.

ולא כן הוא! כי בעולם הזה יש רק שני מצבים, או שהאדם מביט בכל דבר בעינים רוחניות ושכליות, ולא – עולם הזה נהפך למקום ציה ושממה, מקום אשר בכל צעד ושעל בו שורה הקליפה והיצה"ר רח"ל.

בכל דבר ודבר בעולם הגשמי ישנו שלוש כוחות, א. בחינת 'עולם' ועניינו הוא המקום אשר בו נמצא האדם. ב. בחינת 'שנה' היינו שעותיו וימיו של האדם. ג. בחינת 'נפש' והוא לזכך נפשותינו ורוחותינו ורמ"ח אברינו ולשעבדם לחיים רוחניים, וביאר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א את אופני העבודה בשלושת כוחות אלו, וכי זאת היתה עבודת רשב"י לאחר יציאתו מהמערה.

שוב טוב לו וגלגל השנה על צירו ומגיעים אנו ל"ג בעומר, דומה שמלבד ערב פסח אין עוד יום בשנה שדווש מעמנו מאמץ כה רב, הדלקה ועריכת השולחן, נסיעה למירון על כל המשתמע מכך, הדחיפות באתרא קדישא, העייפות לאחמ"כ, מה נותן ומה מוסיף הוא לנו יום זה עם כל טרחותיו, לא צורקים אלו שאננם נוסעים למירון? וכי לא ביטול תורה הוא?!

אשרינו מה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי, שוב פוסעים אנו אל תוך לבת האש, אל תוך נקודת הכיסוף של כל נפש יהודי באשר הוא, אורו של רבי שמעון. רבי שמעון, אשר גלה בעולם כי מה שרואים לעינינו בשר איננו אלא דמיון, כי הבל ורעות רוח הוא, הגוף אינו באמת גוף – מרכבה הוא למידות וספירות הקדושות שמורים על הנהגת הבורא ית" בעולם, הים אינו כי אם ים החכמה, שמים הלא הם גבורות ממותקות, אבא ואמא – חכמה ובינה, ע"ז הדרך בכל בריאה ובריאה אשר ברא ד' בעולמו, והיא תכלית בריאת שמים וארץ.

היאך, היאך זוכים באמת להרגיש ולהבין כי הכל הוא רק אלוקות?! אין יכולים אנו להסתובב בעוה"ז ואכן לא להתבלבל מנצנוצי ההבל שלה?!

השיב לנו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בדב"ק ברעווד"ר:

התורה היא שורש חיותו ית' בעולם, וע"י ביטול האדם עצמו לתורה ומצוותיה כביטול הרצון והרעת יודך הטבע וישמש את תכליתו, אך מבלעדי זאת יתעבה הגשם יותר ויותר עד שיכתיר את אור השי"ת ויהיה לאדם היפך הקירבה עד למדרגות שפלות ביותר.

לא די בשמירת התורה והמצוות בכדי לשבור את המחיצות שמציב העולם הזה בפנינו, הגם ששכרם הרבה מאד, אבל ע"מ להפוך את העולם ממצאות גשמי למציאות רוחנית, דרוש 'ביטול', ביטול מוחלט לרצונו ית' ולתורתו הק', עבודה רצופה של ימים ושנים בעשיית רצונו ית"ש ללא בקשת שכר וללא ביאורים ע"פ השכל למצוות התורה, ע"י הופכים אנו את מציאותנו והווייתנו למהות של תורה, מהות של עשיית רצונו ית"ש.

כשזוכה האדם ומשכיל לעבוד את בוראו ובדרך זו ישכון אור, אזי הופך הוא את נפשו הבהמית – הנפש המתאוה לכל דברי תאוות עוה"ז למציאות רוחנית, מציאות של 'נגדך כל תאוותי', זהו בחינת 'נפש'. אבל לא די ששכלו מזדכך ונעשה לשכל אלוך, אלא אף בבחינת 'עולם', היינו המקום והבית אשר נמצא שם – אף הוא הופך למציאות

צורם, ומה תכלית יש לעולם זה, ע"כ כל מקום שנתנו עיניהם בו מיד נשרף, אבל אבינו אוהבינו אשר חפצו ורצונו להטיב לבריותיו הוא עד אין קץ ושיעור, הוציא בת קול שאמר 'להחריב עולמי יצאתם?! חזרו למערתכם!'. אכן, אתם מכני עליה זכותם והנכם מכירים כמטרת ותכלית הבריאה, אמנם אין תפקידכם להרוס הבריאה, תפקידכם היא לתקן הבריאה ולהאיר מאורכם על כל סביבותיכם.

חזרו למערתכם והכינו את עצמכם לעבודה של גילוי כבודו ית"ש בעולם, עבודה של הארת כל מקום גשמי שאתם נמצאים בו למקום רוחני, ואל תצאו עד אשר תדעו ברה בנפשותיכם כי אכן השגתם מדרגה זו.

כתום שנה תמימה אשר בה קדשו והעלו את כל מציאות השנה' למקום נעלה, כי בשנה ישנה את כל אופני הזמן – יום ולילה קיץ וחורף וע"י זה תיקנו את כל כח השנה בשלמות, יכלו לצאת לעולם הגשמי ולהאיר מאורם, ובדברות הקודש מבוארים המשך ד' הגמ':

כשיצאו מהמערה אמר רשב"י לר"א 'בני די לעולם אני ואתה! אחר שהכינו את עצמם לתקן עולם במלכות ש-ד-י, יכלו לצאת ולהפוך את כל סביבותיהם למטוהרת ורוחנית, ולכן אמר רשב"י לר"א 'בני, די לעולם אני ואתה', מהיום והלאה, אנו ע"י עבודתנו נרומם ונוכך הבריאה עד שכולה תהפך לרוחנית, ואכן מיד כשיצאו מהמערה ראו את ההוא סכא דרהיט כער"ש וכידיה תרי מדאני אסא, ואמר רשב"י לבנו חזו כמה מצוות חכיבות על כל ישראל, היינו דמגודל עבודתם השפיעו על כל סביבותם שיהיו מצוות חכיבות עליהם, וזה מה שאמר רשב"י לר"א – ראה כי כבר עתה מאירה עבודתנו בעולם הזה.

מקום מנוחתם הקדוש של רשב"י ור"א בנו – שעליהם נאמר בזוה"ק 'אנת הוא שבת דכוליה יומא', עצם מציאות נשמת רשב"י הרי היא כפירה במציאות הגשמי, כפירה בשליטת כוחות הטבע. מצינו הק' יתד ופינה להאיר את אפלת העולם הזה וביום שפיתנו ודביקות נשמת רשב"י הקדוש ביצורה – בעיצומם ובתוקפם של ימי הספירה, מתגלה ביותר הארה זו.

אך זאת עלינו לדעת, כי גם עלותנו להר הקודש יש לה להיות מתוך 'דעת' והתבוננות, לא ליטע כי כן הורגלנו, ואף לא בשביל ההמולה הרועשת במקום, נוסעים אנו מעט להתנתק מהאווירה הרדודה האופפת את סביבותינו, מעט להתעלות ולהתחבר בחי החיים, כך ורק כך תהיה זו הנסיעה לתכלית הראויה.

גם בפיט בר יוחאי נמצא רמז להא שתיקן רשב"י את שלושת בחינות העוה"ז, בר יוחאי הרי הוא 'נפש' רשב"י שתיקנו והשלימו למדרגת אדם הראשון קודם החטא כמבואר, מושב טוב ישבת – רמז הוא על הופכו את מקומו לבחינת 'טוב' בחי' שלימות הבריאה, יום נסת יום אשר ברכת – מורה היא על בחי' 'שנה' שקידש את כל הזמנים בגודל קדושתו.

הגליון נדבתי
הרה"ח ר' יהודה דוד דוידוביץ' הי"ו
ירושלים
לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
ולברכה והצלחה בכל העניינים

עולו ואתכנשו להילולא דילי

קטעים מתוך שיחת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שנאמרה בדרך לציון הק' בארתא קדישא מירון - ל"ג בעומר תשע"ב
רשב"י לכל ואפילו לפחותים

כאשר רואים שמן השמים שנוטב שיבואו לציון הרשב"י יהודים מכל המדרגות, ודאי אין זה דבר של מה בכך, אלא נדאיאת בבית אהרן מה הקב"ה לכל אף רשב"י לכל ואפילו לפחותים, כלומר שאור הרשב"י שייך לאילנא דחיי שהוא שורש שנמותו ישראל, ואור זה יורד ומאיר בנשמת כל יהודי בכל מצב ובכל זמן, ולכן יש לכל אחד שייכות לאור זה.

שוהין שעה אחת ומתפללים

כאשר הננו עולים לציון הרשב"י יש להקדם לכך הרבה תפלות, כפי שחסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כדי שיוכנו לבם לאביהם שבשמים, ופי' מרן הר"ן מלעכוויטש שהיו מתפללים באותה שעה שתהא תפלתם בכונה ראויה, כך צריכים אנו להקדים תפלה קודם התפלה.

כי אף שודאי רשב"י לכל ואפילו לפחותים, והכונה אף למי שמגיע לרשב"י רק עם רגליו וגלגלי מכוניתו, ואף אם אינו מגיע למערה עצמה אלא מתהלך מסביב ומביט כיצד מחלקים מאכל ומשתה לציבור וכו', כי אף הוא יש לו שייכות לרשב"י וזוכה לאור כלשונו בנפשו, מ"מ אסור שנהא אנהו מסתפקים במועט, אנהו מקוים ומתפללים להשם יתברך שלא רק הגוף יגיע לציון, אלא כל המציאות תתבטל להשם יתברך ותאיר באור פני מלך חיים בזכות הרשב"י.

והשתחוית לפני ה' אלקיך

ידוע המסופר על האור החיים הק' שבעלותו בהר מירון לציון הק' עלה בפישוט ידים ורגלים מתוך בכיות וצעוקות.

הביאור הפשוט בזה נדאיאת בסידור הרב ז'אין אנהו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות לפני' (מוסף לשלש רגלים) שענין ההשתחויה הוא כנא' בתפלה וכל קומה לפניך תשתחוה כי קומת האדם היא מציאותו ועל ידה הוא תופס מקום, ובעת שמשתחוה בפישוט ידים ורגלים מבטל קומתו לגמרי להשם יתברך, כי מבין ומשיג שאין שום מציאות בקומת האדם לנגד השם יתברך הממלא כל עולמין ולית אתר פנוי מיניה, ובביהמ"ק היו משתחוים מתוך הכרה ברורה שהאדם אין ואפס להשם יתברך, אמנם בזמן הזה אין אנהו יכולים לעלות וליראות ולהשתחוות, כי איננו משיגים הביטול להשם יתברך בשלמות.

ובזוה"ק (ח"ב לב) איתא יראה כל זכורך את פני האדון ה', מאן פני האדון דא רשב"י, כלומר שאצל הרשב"י נתגלה אורו יתברך כבח' האור שנתגלה בביהמ"ק, ויכול איש יהודי להשיג בנפשו אור ה' עד שבטלה מציאותו לפני האדון ה', ובבח' זו עלה האוה"ח הק' לציון הק' בפישוט ידים ורגלים, בביטול גמור להשם יתברך כבח' השתחויה שהיה בביהמ"ק, ובאופן זה יש לעלות לציון הרשב"י, לכל הפחות מתוך נגיעה קלה לביטול הרצון להשם יתברך.

אשרנו מה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי

ענין השמחה בהילולא דרשב"י הוא מחמת גודל תענוג וקרבת אלקים שזוכה רשב"י ביום זה, ובודאי מינו דזכי לנפשיה זכי נמי לחבריה, שמוכה מתענוג זה לכל החברייא לכל החפצים לדבוק בתורתו ולכל ישראל, ולכן קודם שעולים לשמח בהילולא דרשב"י יש לבקש מהשם יתברך שנוכל לבוא לרשב"י עם מח ולב ועם חיות פנימית, וכאשר הרגלים ירקדו בהילולא יהא זה בחי' גופא בתר רישא גירי, שהמח והלב ירקדו וממילא יגררו הרגלים אחריהם.

יום קדוש הוא ומוקדש קדוש הוא, מבואר ועד צאתו, ויש להשתדל ככל האפשר לא להסיח דעת מקדושת היום והמקום, לעלות לציון הק' מתוך דעת נכונה, ומתוך רצון לבקש מהשם יתברך ולשמחו בו.

לקטו אבנים ועשו גל

כאשר מתאספים לאמירת תהלים בציון הק' יש להתבונן מעט מקודם, הלא א"א לנו לתאר כמה נעשה הקב"ה כביכול ביום זה מהוול בפה עמו, על ידי כל שירות ותשבחות בקשות ותחנונים שאומרים ישראל בכדי להמשיך רחמים וחסדים בזכות הרשב"י, וכמה מתקדשים פיות בני ישראל בתפלות אלו, פה עם הכולל גימטריא א-להים, וביום זה נמתק שם א-להים המורה על מדת הדין.

נדאיאת בספה"ק קדושת לוי ומאור ושמש שהמתקת שם א-לקים הוא על ידי אותיות השם אכד"ט"מ שהם האותיות שקודם אותיות א-להים, כי נתגלה שורש הדין שהוא חסד, ואותיות אלו גימטריא ל"ג, וביום ל"ג בעומר נמתקים כל הדינים בזכות הרשב"י, ונעשה ג"ל שהוא גילוי החסדים.

ולכן יש להתקבץ לתפלה ביום זה כולם כאחד, לקטו אבנים ועשו גל, אבנים מורה על כחות האדם, שילקט כל אחד כחות נפשו מחו ולבו בעלותו לציון, ובה נזכה לעשות ג"ל לגילוי החסדים, והננו מתפללים על דעת כל הדינים שהתפללו והמתיקו כל הדינים, ועל ידי זה נזכה לרחמים וחסדים ללא שום הסתר, ולכל ההשפעות טובות וכל הישועות בגשמיות וברוחניות.

» המשך טעמוד א'

וכשם שבשב"ק אף שהיא מתנה מלעילא, אם מכין האדם עצמו מקודם וזכה שתשאר הקדושה בקרבו אף אחר השבת, כן הוא בכל הארה הגבה מלעילא שלא על ידי עבודת האדם בחיי שבת, שאם שיכיל האדם לעשות מיד בנפשו כלי ראוי הארה על ידי יגיעה בעבודה בפועל יזכה שתעמוד בו הארה לאורך זמן, וכדברי הרמב"ן (הידועים על הפסוק (שה"ש ה, ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, שבהתעורר לב האדם באהבה להשם יתברך יש לו לעשות חפץ וכלי להרגשת לבבו, אשר על ידי זה לא תסתלק האהבה ממנו.

וזהו ביאור דברי רשב"י שכל המחלה את המועדות מעלין עליו כאילו חילל את השבתות, כלומר שאם לא יעשה הכנה בנפשו בזיכור מדותיו ורצונותיו להיות כלי ראוי לאור וקדושה הנשפע מלעילא אמנם יסבור בדעתו שאף כי קדושת המועד לא יזכה לקבל מחמת שנשפע בישראל על ידי עבודתו, אבל קדושת שבת אשר היא מתנה מלעילא יקבל בנפשו אף ללא הכנה, לכך הסמיך הכתוב שבת אצל מועדות, ללמדך שאף כי יזכה לאור השבת, מכל מקום בצאת השבת לא יאשר בקרבו כמעט מאומה מקדושתה כיון שלא הכין עצמו מקודם. וכל המקיים את המועדות מעלין עליו כאילו קיים את השבתות, שאם יכין עצמו תמיד ביגיעה אמיתית להיות ראוי לאור הנשפע בנפשות ישראל, אזי לא את קדושת המועדות בלבד יזכה לקבל, כאשר אן מקריא קודש הנמשכים על ידי הכנת בני ישראל, אלא אף קדושת השבת אשר היא מתנה מלעילא היא נחשב כל כאילו קיים, כלומר כאילו האיר בו הקדושה על ידי עבודתו, כאשר אן אמרה תורה אף על השבת מקריא קודש, כי מכיון שהכין בנפשו כלי ראוי לקדושת השבת, תעמוד הקדושה ולא תסתלק ממנו אף אחר השבת. יעזור השם יתברך שזוכה להתקדש בקדושה עליונה ולהכין עצמו כראוי ל"ט בעל"ט, ורמב"ן איתא שבימי הספירה נמשך קדושת חוה"מ, ויש לנצל ימים אלו להוסיף טהרה וקדושה בנפשו, וזוכה לבנין ביהמ"ק על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו.

והציל הלחוצים

מובאים כאן דב"ק של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שנאמרו אשתקד בל"ג בעומר בשעת ההדלקה בחצר בית מרן אדמו"ר שליט"א תחת ההגבלות שהיו עקב המצב מתוך הרגשת מן המיצר קראתי י-ה, זכינו ב"ה והשנה מתקיימת ההדלקה ברוב עם וביתר שאת בחי' ענני במרחב י-ה, כן יעזור ה' להוציאנו מרחב בכל הענינים.

טעם הדלקת מדורת אל בל"ג בעומר

מנהג ישראל ובפרט בארץ ישראל להדליק מדורה של אש ביום הילולא דרשב"י, והוא מנהג מימים קדמונים כנזכר בספרים שהיו מדליקין מדורה במקום הציון הק', ויש לבאר מדוע בכל הילולת הצדיקים מדליקין נרות ובהילולא דרשב"י מדליקין מדורת אש.

יש לבאר בדרך רמז כי טבע האש שעולה למעלה וטבע המים שיורדין למטה, מים מורה על חסדים, ואש אשר שורפת ומכלה מורה על גבורות, ולכן מדליקין אש גדולה ביום הילולא, כי בעת שעומדים סמוך לאש נראה כי היא במדת הגבורה כאשר היא מכלה ושורפת, אמנם אם יביטו למעלה כטבע האש העולה למעלה, יבינו כי הכל רק מהשם יתברך אשר הוא אב הרחמן.

ענין זה נתגלה על ידי רשב"י שאף כל הנראה לנו כדין וגבורה שרשו חסד ורחמים, וכל המצב אשר הננו שרויים בו עתה הנראה לעינינו כגבורה, באם נביט למעלה נכיר כי אינו אלא טוב וחסד, שהרי הכל בא מאיתו יתברך אשר הוא אבינו אוהבנו, ועל ידי התבוננות זו נמתקים הדינים בשרשם ונעשה הכל חסדים ורחמים נגלים, וזהו כח הרשב"י הממתיק כל הדינים מעל בני ישראל ביום הילולא דיליה, על ידי שמגלה כי שורש הכל הוא חסד ה' עליו.

פנימיות מהות האש

והנה באש עצמה נרמזים כל הכחות הנשפעים על ידי הרשב"י כי במשניות ברכות (ה, ה) נחלקו בית שמאי ובית הלל כיצד מברכין על האש במוצ"ש, ב"ש אומרים שברא מאור האש, וב"ה אומרים בורא מאורי האש, וביארו בגמ' (בב) טעמא דב"ה הרבה מאורות יש באור, ופירש"י שלהבת אדומה לבנה וירקוקת. כן יש באש שלשה תכונות, האחת שהיא שורפת ומכלה, השנית שהיא מבשלת ומחממת והשלישית שהיא מאירה.

ויש לבאר שנרמז אש שלשה מדות, אש אדומה מורה על מדת הגבורה, ונרמז בטבע האש שורף ולכלול, כן לבנה מורה על מדת החסד, ונרמז בטבע האש לבשל ולהחמם, ואש ירקוקת שהוא צהוב מורה על מדת התפארת, ונרמז בטבע האש להאיר שהוא ענין אור תורה אשר היא בתפארת כידוע.

וכאשר מדליקין מדורת אש בהילולא דרשב"י מבקשים ומצפים שיושפע לנו כל בחינות האש בזכות הרשב"י, שיושפע בחי' אש אדומה שהוא הגבורה, כפי שהיתה מדת הרשב"י להלחם בכחות הרע ולכלותם, קולו יזמר עריצים והכרית את הקוצים, כן שיושפע לנו כח להלחם בכחות הרע ולהתגבר על כל נסיונות היצר.

המתקת הדינים בכה קדושת רשב"י

והנה בגמ' (שבת לב) איתא שבשעה שבקשו המלכות להרוג את רשב"י הלך והתחבא עם ר"א בנו בביהמ"ד, ולכאורה מה טעם יש להתחבא בביהמ"ד, וכי לא יעלה על דעת הרומאים שמקומו של רשב"י בביהמ"ד, אלא שכאשר מתגברים כחות הרע העצה להתגבר נגדם הוא על ידי שבורחים לביהמ"ד ועוסקים בתורה אשר היא מגנה ומצלא, ורק כאשר תקיף גזירתא הוצרכו לברוח מביהמ"ד ולהיחבא במערה, ועל כך מבקשים אנהו עתה רחמים בזכות רשב"י, כי בכל עת אשר חפצים אנהו להמלט מכחות הרע ולהתגבר על נסיונות הדור, בורחים אנהו לבתי מדרשות ולישיבות לעסוק בתורה, וכאן פגע בך מגול זה משכחו לביהמ"ד אם אבן הוא נמוח וכו', אבל עתה תקיף גזירתא ואי אפשר לבוא בהיכלות התורה, ומבקשים אנהו שיעורר רשב"י רחמים עלינו שזוכה לבוא שוב במהרה לבית ה' - בתי כנסיות ובתי מדרשות, לעסוק בתורה ולהכניע בזה כל כחות הרע.

עוד יש לבקש שיושפע לנו בכח הרשב"י אש לבנה שהוא מדת החסד, כפי שהיתה עבודתו תמיד להמתיק כל הדינים ולהמשיך רחמים וחסדים על בני ישראל. וכן נבקש שזוכה לאש ירקוקת היינו אש צהובה שהוא בחי' תפארת המורה על התורה, שעל ידי הרשב"י אשר גילה אור הגנוז בתורה יאיר בנפשו אור תורה כפי שטבע האש להאיר.

שרש שבת אלו בשאש נרמזים בשם של רשב"י - שמעון בר יוחאי, ונרמז מה הק' בכתוב (תהלים קמו, ה) אשרי שא-ל יעקב בעזרו, שר"ת הכתוב כר"ת שמעון בר יוחאי, שמעון מורה על מדת הגבורה כאשר נשמע קולו של רשב"י אשר זימר עריצים, ונרמז בתיבת שא-ל מל' חווק, הוא החווק הנשך לאיש יהודי במלחמתו על יצרו המפתהו בתאוות עוה"ז, וביום הילולא שומע הגשם יתברך תפלת עמו ישראל בזכות שמעון מל' שמיעה, למלא משאלותם שיהא בהם כח כנגד נסיונות הדור.

בקשת רחמים לבני חיי ומזוני בזכות רשב"י

ובתיבת בר שבשם רשב"י נרמז מדת החסד, והוא כנגד תיבת בעזרו, המורה על עזרת הבורא יתברך לאיש יהודי להטיבו בכל עניניו, ותיבת בר מורה על בריאות, שיושפע לכל ישראל בריאות בכל אבריהם וגידיהם, וכעת שהרבה מישראל זקוקים לרפואה יושפע עליהם רפואה שלמה בזכות רשב"י. ויהיו כולם בריאים וחזקים לעבודתו יתברך, ועוד רומז בר לבנים, כאשר כמה מישראל כואבים מאד בצפייתם לזש"ק ובזכות רשב"י יושפע במהרה, וכל בני ישראל יזכו לגדל בניהם לתורה ומצוות מתוך חת והרחבת הדעת, עוד רומז תיבת בר לפרנסה כמאמר הכתוב (בראשית מא, מט) ויצבור יוסף בר, שזכות מדת החסד של רשב"י יושפע עלינו ועל כל ישראל פרנסה ברווח ובשפע ללא מחסור כל, ולא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר.

ובתיבת יוחאי שבשם רשב"י נרמז אור התורה בחי' תפארת, והוא כנגד תיבת יעקב, כידוע יעקב כנגד מדת תפארת המורה על התוה"ק, ונרמז זאת בתיבת יוחאי ג"י ח"י טוב, כמאמר רז"ל (ברכות ה) אין טוב אלא תורה, ובכח התורה נשפע אור וחיות יוחאי ישראל, והיתה זאת עבודת הרשב"י אשר גילה אור הגנוז שבתורה, ונסתלק מן העולם בתיבות חיים עד העולם, ובקשתנו מהשם יתברך שזכות הרשב"י יאיר בנפשו אור התורה, וזוכה לעסוק בעבודתו יתברך בחיות ובהירות, ויאיר חשכת הלילה לנו ולכל ישראל בכלל ובפרט במהרה.